

N:o 83.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 Maj 1873, kl. 1 c. m.

Memorial, med förslag till stadganden i Riksgälds-kontorets reglemente angående de vid föregående riksdagar beviljade, men vid detta års början ännu icke utbetalda statsbidrag.

(R. A.)

Såsom fortsättning af det vid Stats-Utskottets memorial N:o 82 fogade förslag till en del af Riksgälds-kontorets reglemente får Utskottet härjemte öfverlemna förslag till den afdelning af samma reglemente, som angår de under föregående riksdagar på Riksgälds-kontoret anvisade, men vid detta års början ännu icke utbekomna anslags- och lånesummor.

Uti § 4 af detta förslag har Utskottet intagit alla vid föregående riksdagar beviljade extra anslag, som vid 1873 års början återstodo att från Riksgälds-kontoret utbetalas, jemte den, på grund af 4:de punkten i Stats-Utskottets betänkande, N:o 69 meddelade föreskrift, att ett belopp, motsvarande hvad af dessa anslag vid innevarande års slut är i Riksgälds-kontoret innestående, bör vid nästa års början från Riksgälds-kontoret till Statskontoret öfverlemnas, för att sedermera af sistnämnda kontor, i enlighet med gällande föreskrifter, i stadgad ordning utbetalas.

§ 5 angår de medel för befrämjande af utdikningar och vattenaftappningar till beredande af odlingsföretag inom rikets mellersta och södra län, som vid detta års början innestodo utaf de i § 21 mom. 5, § 24 mom. 6 samt § 36 mom. 9 af sistlidet års reglemente omförmälda, vid de 3:ne sistförflutna riksdagarne för nämnda ändamål anvisade summor.

§ 6 innefattar de särskilda villkoren för erhållande af understöd utaf de för vattenaftappningar till befrämjande af frostländighetens förminskande i de norra länen beviljade anslag, hvilka villkor finnas intagna uti § 8 mom. 1, § 10 mom. 1

§ 13 mom. 3, § 15 mom. 3, § 17 mom. 3, § 21 mom. 4, § 24 mom. 5 och § 36 mom. 8 af sistlidet års reglemente.

Uti § 7 äro intagna de allmänna villkor och föreskrifter, som skola tillämpas i afseende på statsbidragen till väganläggningar och vägförbättringar, brobyggnader, hamnanläggningar, kanaler och andra vattenkommunikationer samt sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, hvilka föreskrifter igenfinnas uti §§ 12, 14, 16, 18, 22, 25 och 38 af sistlidet års reglemente.

§ 8, angående beviljadt statsbidrag till utvidgande af elementarläroverksbyggnaden i Christianstad, är lika lydande med § 11 uti sistnämnda reglemente.

§ 9, angående af Riksdagen beviljade låneunderstöd för enskilde jernvägar, grundar sig på § 26 i 1872 års reglemente jemte de uppgifter, som förekomma i Stats-Utskottets memorial N:o 1 sid. 8 och 9.

§ 10, angående beviljadt anslag till anläggningen af jernväg mellan Carlskrona och Wexiö, öfverensstämmer med § 27 i sistnämnda reglemente.

Till upplysning om de stadganden i 1872 års reglemente, hvarifrån de nu föreslagna reglementsparagraferna äro hemtade, får Utskottet härjemte bifoga ett sammandrag öfver de uti sistnämnda paragrafer intagna anslags- och lånesummor, och hemställer Utskottet,

att det nu uppgjorda reglementsförslaget måtte af Riksdagen godkännas, samt att ofvanberörda sammandrag må det nya reglementet bifogas.

Stockholm den 5 Maj 1873.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.

F ö r s l a g

till Reglemente för Riksgälds-kontoret.

(Fortsättning).

Angående Riksgälds-kontoret åliggande utbetalningar.

1:o Vid 1873 års början återstående utgifter till följd af extra statsregleringarne vid föregående riksdagar.

§ 4.

Hvad utaf nedannämnde vid 1873 års början i Riksgälds-kontoret inestående anslagsbelopp ännu icke blifvit lyftadt skall för dermed afsedda ändamål fortfarande under innevarande år af Riksgälds-kontoret tillhandahållas och, enligt Kongl. Maj:ts nådiga föreskrifter, utbetalas; och skall ett belopp, motsvarande hvad utaf samma anslag vid detta års slut är i Riksgälds-kontoret inestående, vid 1874 års början från Riksgälds-kontoret till Statskontoret utbetalas, med förbindelse för sistnämnda Kontor att öfvertaga den Riksgälds-kontoret förut åliggande skyldigheten att, i enlighet med de föreskrifter, som äro eller varda meddelade, verkställa medlens utbetalning i stadgad ordning.

De ifrågavarande anslagen äro följande:

A) beviljade under 1856—1858 års riksdag:

1:o. Ett tusen etthundrasjuttio Riksdaler 2 öre, utaf det till Kongl. Maj:ts disposition med 100,000 Riksdaler anvisade anslag för verkställigheten af besluten om *beskattningsväsendets förnkling* och för påskyndande af arbetena vid de *nya jordeböckernas afslutande och granskning*

2:o. Två tusen fyrahundrafemtiosex Riksdaler 25 öre utaf 1859 och 1860 års anslag, 2,000 Riksdaler årligen, för att befrämja och påskynda fortsatt utgifning af arbetet: *Svenskt Diplomatarium*; börande denna anslagssumma användas dels till ersättning för nödvändiga resor i och för nämnda arbetes utgifvande och dels till inlösen af 175 exemplar deraf, hvilka exemplar skola till de särskilda kontraktsprost-arkiven utdelas, för att såsom offentlig egendom hållas allmänheten tillhanda;

3:o. Ett tusen femhundraniotiofyra Riksdaler 50 öre utaf anslaget till *lönförbättring* åt lärare vid *stadspedagogier* och läraren vid *pedagogien i Avesta* samt utvidgning af sådana *stadspedagogier*, der undervisningen vunnit en högre grad af utveckling;

B) beviljade under 1859 och 1860 års riksdag.

4:o. Etthundrasextiotre Riksdaler 4 öre utaf anslaget, 74,100 R:dr, för verkstäligheten af den beslutade *förenklingen af beskattningsväsendet* samt *de nya jordeböckernas afslutande och granskning*.

5:o. Sex tusen niohundra Riksdaler 1 öre utaf anslaget, 9,000 R:dr, för befordrande af utgifningen utaf *äldre* i Riksarkivet och andra allmänna eller enskilda samlingar befintliga samt för *Sveriges historia och offentliga förhållanden viktiga skrifter och handlingar*;

C) beviljade under 1862–1863 års riksdag:

6:o. Sjuhundra niotiosex Riksdaler 70 öre utaf anslaget, 300,000 R:dr, till understödjande af sådana *myrutdikningar* och *vattenaftappningar* inom *Norrbottens, Vesterbottens, Vester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs* och *Stora Kopparbergs* län samt *Elfdals, Fryksdals* och *Jösse* härader i *Wernlands* län, som företrädesvis afse att förminska *frostländigheten*;

7:o. Femhundra Riksdaler utaf det för vårdande och förökande af Kamereraren *Carl Sandbergs historiska* och *kamerala samlingar* beviljade anslag af 500 R:dr under hvartera af åren 1864, 1865 och 1866;

8:o. Två tusen Riksdaler af anslaget, 9,000 R:dr, för fortsatt *utskrifning* inom de särskilda afdelningarne af Kongl. Maj:ts kansli af *riks-registratur*, till och med år 1856;

9:o. Tjugufyra tusen fyrahundratjugusex Riksdaler 59 öre utaf anslaget, 540,878 R:dr 35 öre, för *Nationalmuseumbyggnadens inredning* jemte andra i sammanhang dermed erforderliga kostnader;

10:o. Femtontusen Riksdaler af det till Kongl. Maj:ts disposition anvisade *förlägsanslaget*

förslagsanslaget för *utarbetande och utgifning af en teknisk-ekonomisk beskrifning öfver statens jernvägsbyggnader*, hvilket anslag, enligt Rikets Ständers vid 1865—1866 års riksdag fattade beslut, må fortfarande i mån af behof begagnas för ifrågasvarande beskrifnings utgifvande, under förutsättning likväl att hvad genom skeende försäljning af umbärliga exemplar utaf denna beskrifning kommer att inflyta, levereras till Riksgälds-kontoret; och har 1871 års Riksdag beslutat, att, så snart kostnaderna för utgifning af berörda beskrifning, i hvad den omfattar vestra och södra stambanorna, blifvit af det beviljade anslaget bestridda — dervid kostnaderna för beskrifningen öfver sistnämnda bana icke må öfverstiga femtontusen Riksdaler — skall detta förslagsanslag indragas, så att derutöfver någon vidare utbetalning af detsamma tillhörande medel icke må ega rum.

D) *beviljade under 1865 och 1866 års riksdag:*

11:o. Tvåusen tvåhundra Riksdaler af anslaget, 120,000 R:dr, till understödjande af sådana *myrutdikningar* och *vattenaftappningar* inom *Norrbottens, Westerbottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs* och *Stora Kopparbergs* län samt *Elfdals, Fryksdals, Jösse* och *Nordmarks* härader i *Wernlands* län, som för reträdesvis afse att förminska *frostländigheten*;

12:o. Femhundra Riksdaler för vidare fortsättning och vårdande af Kamereraren *Carl Sandbergs* till staten försälda *historiska* och *kamerala samlingar*, att för år 1867 bemålde kamererare tilldelas, på sätt och under villkor som Kongl. Maj:t kan finna för godt föreskrifva;

E) *beviljade under 1867 års riksdag:*

13:o. Tretusen etthundrafemtio två Riksdaler utaf det anslag å 24,152 Riksdaler, som anvisats till slutligt fullbordande af en ny *arkivbyggnad* för *Göta Hofrätt* och ombyggnad af den hofrättshusets tomt omgifvande kaj;

14:o. Femtusen sexhundrasextiosju Riksdaler utaf det för år 1868 beviljade anslaget, 150,000 Riksdaler, för *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar*;

15:o. Elfvatusen trehundra trettio Riksdaler utaf det anslag å 120,000 Riksdaler, som för år 1868 beviljats till understödjande af sådana *myrutdikningar* och *vattenaftappningar* inom de i mom. 11 uppgifna delar af riket, som företrädesvis afse att förminska *frostländigheten*;

16:o. Fyrahundra nittiotre Riksdaler utaf anslaget å 30,000 Riksdaler till *löneförbättring* utöfver minimilönen åt examinerade *folkskolelärare*;

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 4 Saml. 1 Afd. 45 Häft.

17:o. Etthundrasextiotvå Riksdaler 13 öre af anslaget, 3,000 Riksdaler, till *undervisning i trädgårdsskötsel vid folkskolelärareseminarierna*;

varande derjemte medgifvet, att besparingarne å de särskilda extra anslagen till folkskoleväsendet må af Kongl. Maj:t för folkundervisningen tillhörande föremål disponeras.

F) *beviljade under 1868 års riksdag:*

18:o. Tretusen fyrahundra Riksdaler utaf anslaget, 150,000 Riksdaler, för *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar*;

19:o. Tvåusen Riksdaler af anslaget, 20,000 Riksdaler, för understödjande af *mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder*;

20:o. Sextontusen sjuhundrasexton Riksdaler, af anslaget, 120,000 R:dr, till understödjande af sådana *myrtdikningar och vattenaftappningar* inom de i mom. 11 uppgifna delar af riket, som företrädesvis afse att förminska *frostländigheten*;

G) *beviljade under 1869 års riksdag:*

21:o. Tvåusen niohundraåttio Riksdaler utaf det för *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar* för år 1870 beviljade anslag af 150,000 Riksdaler;

22:o. Femtontusen tvåhundraåttio Riksdaler utaf det för år 1870 beviljade anslaget, 60,000 Riksdaler, till understödjande af sådana *myrtdikningar och vattenaftappningar* inom de uti mom. 11 uppgifna delar af riket, som företrädesvis afse att förminska *frostländigheten*;

23:o. Femtontusen åttahundraniofyra Riksdaler 23 öre utaf anslaget, 25,000 Riksdaler, till bestridande af kostnader för att utreda dels hvilka jernvägsanläggningar må anses för utvecklingen af landets industri mest af behofvet påkallade under den närmaste tiden af 12—15 år, samt den ungefärliga *kostnad*, hvar till deras anläggning kan antagas uppgå, dels lämpligaste sättet att befordra deras utförande;

H) *beviljade under 1870 års riksdag:*

24:o. Tolf tusen sexhundraatjugofem Riksdaler utaf anslaget, 150,000 R:dr,

för *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar*;

25:o. Femtusen Riksdaler af det för väganläggningen mellan *Åsele och Wilhelmina kyrkoby i Westerbottens län* vid 1865 och 1866 års riksdag beviljade anslag å 50,000 R:dr.

26:o. Åttatusen niohundra Riksdaler utaf anslaget, 20,000 R:dr, för understödjande af *mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder*;

27:o. Tjuguåttatusen etthundrasextio Riksdaler utaf det för år 1871 beviljade anslaget, 60,000 Riksdaler, till understödjande af sådana *myrutedikningar och vattenaftappningar* inom de uti mom. 11 uppgifna delar af riket, som företrädesvis afse att förminska *frostländigheten*;

I) beviljade under 1871 års riksdag:

28:o. Niotiotusen åttahundra Riksdaler utaf anslaget, 150,000 Riksdaler, för anläggning af *nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar*;

29:o. Tiotusen Riksdaler af anslaget, 20,000 Riksdaler, för understödjande af *mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder*;

30:o. Fyratiotusen Riksdaler af det för år 1872 beviljade anslaget, 60,000 R:dr, till understödjande af sådana *myrutedikningar och vattenaftappningar* inom de uti mom. 11 uppgifna delar af riket, som företrädesvis afse att förminska *frostländigheten*;

K) beviljade under 1872 års riksdag:

31:o. Återstoden utaf det förslagsanslag af 6,000 R:dr, hvilket Riksdagen ställt till Kongl. Maj:ts förfogande, på det Kongl. Maj:t måtte sättas i tillfälle att vidtaga lämpliga och nödiga åtgärder för att befrämja *tillgodogörandet* af de inom fäderneslandet förekommande *fosforförande berg- och jordarter*; varande utaf detta förslagsanslag under år 1872 lyftade 4,000 Riksdaler.

32:o. Etthundrafemtiotusen Riksdaler för *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar*;

33:o. Tjugutusen Riksdaler i ytterligare afräkning å det vid 1870 års riksdag för väganläggning mellan *Lycksele och Wilhelmina kyrkobyar i Westerbottens län* beviljade anslag af 106,700 Riksdaler;

34:o. Elfvatusen trehundra-tre Riksdaler utaf det vid 1872 års riksdag

beviljade anslag, 61,330 Riksdaler, för anläggning af väg från *Kengis* eller *Gyljens bruk* i *Öfver-Kalix socken* af *Norrbottens län*, nordvest upp till den punkt der vägen från *Skröfven* till *Gellivara kyrkoplats* vidtager;

35:o. Femtontusen Riksdaler utaf det vid sistlidne riksdag beviljade anslag, 50,000 R:dr, till utförande af väganläggning mellan *Norsjö* och *Mulå kyrkobyar* i *Westerbottens län*.

36:o. Tjugutusen Riksdaler af det för väganläggning mellan *Åsele* och *Dorothæa kyrkoby* i *Westerbottens län* vid sistnämnde riksdag beviljade anslag af 40,600 R:dr;

37:o. Tjugutusen Riksdaler för understödjande af *mindre hamn- och brobyggnader* samt *upprensning af åar och farleder*;

38:o. Femtiotusen Riksdaler, utgörande återstoden af det för tillökning af *vågbrytaren* utanför *Wisby hamn* vid 1870 års riksdag beviljade anslag af 130,000 R:dr;

39:o. Sextiotusen Riksdaler till understödjande af sådana *myrutdikningar* och *vattenaftappningar* inom de uti mom. 11 uppgifna delar af riket, som företrädesvis afse att förminska *frostländigheten*;

40:o Femtontusen Riksdaler till bestridande af kostnaderna för verkställande af undersökningar samt uppgörande af planer och kostnadsförslag rörande lämpligaste sättet att genom *upprensning* af de *vattendrag* inom *Norrbottens län*, i afseende å hvilka sådant må visa sig för statens intresse behöfligt, försätta dem i det skick, att staten må kunna tillgodogöra sig sina inom nämnda län befintliga skogstillgångar;

41:o. Sextiotusen Riksdaler för återinlösande till kronan, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, af *Wisby f. d. kronokalkugn*;

42:o. Ett tusen Riksdaler af anslaget, 10,000 Riksdaler, till understöd och uppmuntran åt *mindre uppföstringsanstalter* för *medellösa döfstunma barn*.

§ 5.

Utaf de till lån för befrämjande af *utdikningar* och *aftappningar* af *sanka trakter* och *sjöar* till beredande af *odlingsföretag* inom rikets mellersta och södra län beviljade anslag innestod vid detta års början följande summor, hvilka till det belopp de ännu icke blifvit lyftade böra för dermed afsedda ändamål fortfarande af Riksgälds-kontoret tillhandahållas, nemligen:

1:o Tjugufyratusen fyrahundra Riksdaler utaf det vid 1870 års riksdag anvisade beloppet 50,000 R:dr.

2:o Åttatusen sjuhundrafemtio Riksdaler utaf det vid 1871 års riksdag beviljade anslaget, 100,000 R:dr samt

3:o Etthundratusen Riksdaler, anvisade vid 1872 års riksdag.

§ 6.

I afseende på erhållandet af understöd utaf de för *myrutdikningar* och *vattenaftappningar* till *frostländighetens förminskande* inom *Norrbottens, Westerbottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs* och *Stora Kopparbergs* län samt *Elfdals, Fryksdals, Jösse* och *Nordmarks* härader i *Wermlands* län beviljade och i mom. 6, 11, 15, 20, 22, 27, 30 och 39 af § 4 omförmälda anslag, har Riksdagen stadgat,

att beloppet af dylikt understöd, derest detsamma är anvisadt att utgå af de anslag, som beviljats före 1869 års riksdag, icke må i något fall öfverstiga hälften af den för arbetets utförande enligt fastställd plan beräknade kostnad och icke öfverskjuta en tredjedel af den på enahanda sätt beräknade kostnaden, ifall understödet beviljats att utgå af de vid 1869 och derefter följande års riksdagar härtill anvisade medel;

att de af Riksdagen från och med år 1869 beviljade anslag må, utan någon viss fördelning mellan ofvannämnda län, företrädesvis anvisas till sådana större företag, som anses i väsendtlig mån befrämja det dermed afsedda ändamål eller frostländighetens förminskande;

att vederbörande kommuner, föreningar eller enskilde alltid skola hafva förbindelse att icke allenast tillskjuta hvad utöfver det erhållna statsbidraget erfordras för arbetets fullbordande, utan ock att för all framtid behörigen underhålla de afloppsgrafvar och andra för ändamålets vinnande utförda arbeten, som med statsbidrag blifvit understödda; och

att Kongl. Maj:t i de fall, der sådant anses vara af behovet påkalladt, eger medgifva, det någon del af statsbidraget må förskottsvis till vederbörande utbetalas.

§ 7.

Utom de särskilda vilkor och bestämmelser, som skola tillämpas i afseende på de statsbidrag, som blifvit anvisade för *väganläggningar* och *vägförbättringar, brobyggnader, hamnanläggningar, kanaler* och *andra vattenkommunikationer*, äfvensom för *sjösänkningar* och *andra vattenaftappningsföretag*, hafva här nedan intagna *allmänna vilkor* och *föreskrifter*, i afseende på sådana statsbidrags erhållande och åtnjutande, blifvit af Riksdagen fastställda; hvilka föreskrifter, så vidt icke härifrån skiljaktiga bestämmelser eller stadganden äro för de beviljade anslags- och lånesummorna särskildt meddelade, således böra vid förekommande frågor rörande dessa anslag och lån iakttagas samt lända till efterrättelse:

1:o För hvarje företag måste plan till arbetets utförande jemte beräkning öfver dermed förenade kostnader vara uppgjord och hafva vunnit Kongl. Maj:ts nådiga fastställelse.

2:o. Då arbetsföretaget afser vägförbättring, väganläggning eller vattenaftappning, bör vederbörande menighet hafva afgifvit yttrande om företags lämplighet och nytta.

3:o. Alla med understöd af allmänna medel anlagda eller förbättrade vägar samt bygda broar böra af den menighet, det bolag eller den särskilda korporation, som åtnjutit det för företaget beviljade understödet, vederbörligen för allmänna trafiken underhållas, intilldess den framtida underhållsskyldigheten kan varda i behörig ordning andra vederbörande ålagd och emellan dem fördelad.

4:o. Derest hamn- och kanal- eller andra likartade afgifter efter arbetsföretagets fullbordande skola komma att utaf de trafikerande upptagas, bör taxa härå vara fastställd, så lindrig som skäligen låter sig göra. Sålunda fastställda afgifter få icke förhöjas, med mindre Kongl. Maj:t, på grund af särskildt förekommande omständigheter, pröfvar skäligt dertill lemna bifall, utan böra deremot ovilkorligen nedsättas, så snart det af redogörelse, som hvart femte år till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bör ingifvas, befinnes, att behållna inkomsten öfverstiger en viss, af Kongl. Maj:t fastställd procent utaf de till företaget lemnade enskilda bidrag; och skall dessutom en viss, af Kongl. Maj:t likaledes bestämd andel utaf de afgifter, som uppbäras, till reparationsfond afsättas.

5:o. Då ett arbetes utförande öfverlemnas till stad, menighet, bolag eller enskilde, bör alltid kontrakt derom vara i vederbörlig ordning afslutadt samt af Kongl. Maj:t i nåder godkändt. Kontraktet skall innefatta förbindelse för stad, menighet, bolag eller enskilde, dels att, i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och under skyldighet att dervid vara underkastade vederbörandes kontroll, påbörja, verkställa och fullborda arbetet inom viss bestämd tid, utan att vidare väcka anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel, och dels att, genom egna tillskott, utgöra hvad som utöfver statsbidraget kan erfordras; egande Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader att, der den pröfvar lämpligt, uti de kontrakt, som af bemälda styrelse rörande arbetenas utförande upprättas, intaga det förbehåll, att, innan sista delen af statsbidraget utbetalas, bör styrkas, att till styrelsen blifvit aflemnade fullständiga ritningar, utvisande huru arbetet blifvit utfördt. Dessutom bör uti de kontrakter rörande befordrandet af kommunikationsanstalter, i afseende å hvilka Kongl. Maj:t finner för godt sådant föreskrifva, inflyta, att vederbörande direktion skall hafva skyldighet att under byggnadsåren inom viss bestämd tid till Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader årligen afgifva berättelse om arbetets fortgång under nästföregående året, samt att, sedan kommunikationsanstalten blifvit för trafiken upplåten, enligt af bemälda styrelse uppgjorda formulär, afgifva berättelse angående trafiken och hvad dermed eger gemenskap.

6:o. För fullgörandet af sådant kontrakt äfvensom för de lyftade statsmedlens återbäring, i fall mot kontraktet brytes, bör ställas sådan säkerhet, som af Kongl.

Maj:t i nåder godkännes; varande dock städer och sådana menigheter, hvilka Kongl. Maj:t anser derifrån böra befrias, från dylik skyldighet frikallade.

7:o Af Kongl. Maj:t eller af Riksdagen beviljadt anslag eller lån kan i allmänhet icke utbekommas förr, än arbetsföretaget blifvit börjadt, hvarefter utan återbetalningsskyldighet anslagna medel få successivt och i mån af arbetets fortgång lyftas vid de terminer, som i kontraktet finnas utsatta eller särskildt blifvit bestämda antingen af Kongl. Maj:t eller af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, efter dertill af Kongl. Maj:t lemnadt bemyndigande; börande, så vida icke Kongl. Maj:t, med afseende å särskilda förhållanden, pröfvar skäligt annorlunda förordna, någon del af sådant anslag i Riksgälds-kontoret inestå, intilless arbetet är vederbörligen afsynadt och godkänt. Lånemedel få, sedan behöriga handlingar aflemnats, lyftas på en gång vid den tid de, som åtagit sig arbetets fullgörande, sådant åstunda, så vida icke särskild föreskrift angående tiden för lånets utbekommande blifvit meddelad.

8:o Alla statsbidrag, som blifvit uti ifrågavarande afseende beviljade, skola från Riksgälds-kontoret utbetalas antingen omedelbart eller ock genom Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande eller den myndighet, som fått sig i nåder uppdraget att medlen requirera och uttaga; börande, innan större eller mindre del af beviljade statsbidrag utbetalas, hos Riksgälds-kontoret företes:

- a) om arbetets utförande afslutadt och godkänt kontrakt;
- b) af Kongl. Maj:t godkänd säkerhetshandling för samma kontrakts fullgörande eller medlens återbäring i de fall der sådan säkerhet enligt mom. 6 erfordras;
- c) behörigt intyg att arbetet är börjadt; samt derjemte,
- d) då statsbidraget skall utgå såsom lån, en till Riksgälds-kontoret eller ordres ställd, af Fullmäktige godkänd skuldförbindelse, som, i fråga om låneunderstöd för vattenaftappning eller annat odlingsföretag, skall innefatta vederbörandes betalningsansvar, intilless sådant lån, jemlikt Kongl. Kungörelserna af den 13 Juni 1845 och den 3 November 1848, blifvit fördeladt på de hemman, hvilka för återbetalningen skola ansvara, och fördelningen vunnit laga kraft samt uti jordeboken på föreskrifvet sätt antecknats; och

e) af Fullmäktige godkänd borgen eller säkerhetshandling för den afgifna skuldförbindelsens uppfyllande.

9:o De låne- och säkerhetshandlingar, som för statsbidrags utbekommande till Riksgälds-kontoret aflemnats, förblifva uti Kontorets vård; dock skola sådana handlingar, som vederbörande embetsmyndigheter kunna blifva i behof att begagna, till dem på behörig requisition utlemnas.

10:o I händelse afvikelse, utan dertill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet, utan af Kongl. Maj:t medgifvet anstånd med detsammes utförande, icke blifvit fullbordadt inom derfor bestämd tid, ankommer på Kongl. Maj:t att låta inställa all vidare utbetalning af stats-

bidraget samt återfordra hvad deraf uppburits, att på en gång eller successivt till Riksgälds-kontoret inbetalas inom den tid, som bestämmes af Kongl. Maj:t eller af Riksdagen, till hvars pröfning frågan om uppburna medels återbäring läres komma att öfverlemnas, derest längre anstånd dermed än till nästa riksdag anses erfordras. Fullmäktige böra tillse, att sådan inbetalning ingår i vederbörlig ordning.

11:o. Stad, ort, bolag eller enskilde, som af ett genom statsbidrag befordradt företag komma att draga omedelbart gagn, böra, i den mån Kongl. Maj:t pröfvar skäligt bestämma, jemväl till företagets fullbordande bidraga, antingen genom kontant tillskott eller med materialier och arbete. I annat fall beror af Kongl. Maj:t att inställa utbetalningen af de beviljade medlen.

12:o. Vid alla med statsbidrag i större eller mindre mån understödda arbeten böra företrädesvis, der sig göra låter, tjenst- och sysslolösa personer användas.

13:o. De arbetsföretag, för hvilkas utförande statsbidrag beviljats, böra vara påbörjade sednast under loppet af året näst efter det, hvarunder medlen blifvit af Riksdagen anvisade; kommande, då arbetet icke påbörjats inom den sålunda bestämda tidens förlopp, det beviljade beloppet att reserveras till Riksdagens disposition.

14:o. För de till sjösänkningar och myrutdikningar eller andra vattenaftappningsföretag utbekomna låneunderstöd utaf dertill vid 1870, 1871 och 1872 års Riksdagar anvisade medel skola efter tre års förlopp från den dag då lånemedlen från Riksgälds-kontoret utbekommits, årligen erläggas åtta procent å hela den lyftade lånesumman, hvaraf ränta godtgöres efter fem för hundra af obetalda kapitalbeloppet, och det öfriga utgör afbetalning derå. I afseende på sättet och ansvarigheten för dessa inbetalningars verkställande lända ofvan åberopade Kongl. Kungörelser af den 13 Juni 1845 och den 3 November 1848 till efterrättelse.

15:o. För andra, till vissa företags befrämjande, beviljade lån skola, i alla de fall, der ej särskildt blifvit annorlunda föreskrifvet, årligen efter slutet af det år, hvarunder lånemedlen utbekommits, erläggas sex procent af hela den lyftade lånesumman, hvarigenom räntan godtgöres efter fyra för hundra utaf obetalda kapitalbeloppet, och utgör det öfriga afbetalning å detsamma. Dock, som särskild årlig ränteliqvid ej behöfver verkställas, kommer någon föreskrift derom icke att i skuldförbindelsen intagas, utan bör låntagaren endast förbinda sig att under den tid, som åtgår för det erhållna lånets fulla återbetalning, före hvarje års slut erlägga sex procent å lånets ursprungliga belopp. Verkställas ej inbetalningen å bestämd tid, är låntagaren pliktig att för det till liqvid förfallna oguldna beloppet erlägga sex procent årlig ränta, intilldess betalning sker.

16:o. Alla kostnader, af hvad namn de vara må, som i följd af erhållna anslag eller lån föranledas för Riksgälds-kontoret, skola utan undantag bestridas eller

godtgöras utaf den eller dem, som statsbidragen erhållit; och bör erforderlig föreskrift derom uti kontraktet införas.

Jemte det ofvanstående stadganden blifvit i underdånighet anmälda, har Riksdagen anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes låta underrätta Fullmäktige ej mindre om de terminer, då beviljade statsbidrag böra utbetalas, än om sådana förändringar uti de för statsbidragens lyftning m. m. meddelade bestämmelser, som under arbetenas fortgång kunna varda medgifna.

§ 8.

Såsom bidrag till utvidgande af *elementarläroverksbyggnaden i Christianstad* hafva Rikets Ständer vid 1865—1866 års riksdag beviljat dels ett anslag af Tjugutusen Riksdaler och dels ett låneunderstöd af Tjugutusen Riksdaler, samt deraf till Kongl. Maj:ts disposition för år 1867 anvisat såsom anslag Tiotusen Riksdaler och såsom lån Tiotusen Riksdaler, emot vilkor att, sedan detta lån, derför bör aflemnas en sådan skuldförbindelse, som af Fullmäktige i Riksgälds-kontoret antages, under fem års tid fått utan ränta innehafvas, fem procent å detsamma ursprungliga belopp skolat före slutet af hvarje år till nämnda Kontor inbetalas, af hvilken inbetalning beräknas fyra procent årlig ränta för det oguldna kapitalet samt det öfverskjutande beloppet kommer att såsom kapitalafbetalning å lånesumman afgå, intilldes densamma blifvit till fullo gulden; allt under förutsättning att Christianstads landsting till byggnadsföretaget i dess helhet bidrager med 20,000 Riksdaler, samt att staden Christianstad tillskjuter hvad som utöfver sålunda för hela byggnadstiden till 60,000 Riksdaler beräknade bidrag kan för ändamålet erfordras.

§ 9.

Till *låneunderstöd* för *enskilda jernvägar* har Riksdagen år 1871 beviljat och till Kongl. Maj:ts disposition ställt ett extra anslag af Tio millioner Riksdaler, att utgå med Två millioner Riksdaler under hvarterdera af åren 1872, 1873, 1874, 1875 och 1876; och har Kongl. Maj:t sedermera utaf denna summa beviljat och anvisat att i föreskrifven ordning från Riksgäldskontoret utbetalas:

1:o. för anläggning af jernväg mellan städerna *Carlskrona* och *Wexjö*, ett lån af Två millioner sexhundratusen Riksdaler, hvaraf under år 1872 utbetalts 866,666 R:dr 66 öre;

2:o. för anläggning af jernväg mellan *Krylbo* i *Folkärna* socken af *Stora Kopparbergs län* och malmfälten vid *Norberg* inom *Norbergs bergslag* af *Westmanlands län*, ett lån af Fyrahundrasextusen Riksdaler, hvaraf under år 1872 utbetalts 150,000 R:dr;

3:o. för anläggning af jernväg från *Upsala*, öster om *Wendelsjön*, öfver *Tobo*, *Elfkarleön* och *Harnäs* till *Gefle* med bibanor från *Libbarbo bro* till *Danemora* och från *Orrskog* till *Söderfors*, inom *Upsala län*, ett lån af Femhundra-tusen Riksdaler;

4:o. för anläggning af jernväg från *Sundsvall* till *Torpshammar* vid *Ljunga* elf inom *Wester-Norrlands län*, ett lån af En million fyrahundra niotiofyra tusen Riksdaler, hvaraf under år 1872 utbetalts 249,000 Riksdaler; och

5:o. för anläggning af jernväg från *Ludvika* i *Stora Kopparbergs län* till *Kihls station* å *nordvestra stambanan* i *Wernlands län*, ett lån af Fem millioner Riksdaler.

För erhållande och utbekommande af låneunderstöd utaf ofvan uppgifna till enskilda jernvägars anläggning anslagna summa, har Riksdagen stadgat följande villkor och bestämmelser:

1:o. att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas af Kongl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, hvilka jernväg skall beröra;

2:o. att låneunderstödet må utgöra högst två tredjedelar af anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån af arbetets fortgång, på sätt och å tider Kongl. Maj:t bestämmer;

3:o. att i afseende på ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten beräknas till sex procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, af hvilken annuitet först godtgöres ränta efter fem för hundra å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör afbetalning derå;

b) att räntefrihet må beviljas för högst tre år, dock icke utöfver ett år från den dag, då, enligt Kongl. Maj:ts bestämmande, jernväg sednast skall vara färdig och för trafik öppnad;

c) att kapitalafbetalning skall vidtaga tre år efter sistnämnda dag;

4:o. att jernvägsanläggningen med alla dertill hörande byggnader och materiel skall utgöra underpant för den af staten lemnade försträckning;

5:o. att Kongl. Maj:t skall insätta en ledamot i direktionen för hvarje jernvägsbolag, som undfått låneunderstöd, och utse en revisor att deltaga uti granskningen af bolagets förvaltning och räkenskaper, samt att arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas af bolaget;

6:o. att hvarje jernvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, i öfrigt skall underkastas alla de villkor och kontroller, som af Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga och nödiga; samt

7:o. att hvarje sådant bolag, som nyss är nämndt, må, då Kongl. Maj:t så pröfvar lämpligt, dels utan kostnad eller årlig ersättning undfå upplåtelse af den för jernvägsanläggningen erforderliga, Kronan tillhöriga mark, som står under dess omedelbara disposition, hvaremot, när fråga är om boställsjord eller annan åt enskild person med åborätt eller annorledes upplåten kronojord, ersättning derför af

bolaget bör lemnas i enlighet med gällande expropriationslag, dels ock kostnadsfritt begagna sådana å Kronans egor belägna kalk- och stenbrott, som kunna vara disponibla.

§ 10.

Förutom det låneunderstöd af 2,600,000 R:dr, som Kongl. Maj:t, i enlighet med nästföregående paragraf, beviljat det för anläggning af jernväg mellan *Carlskrona* och *Wexjö* bildade bolag, har Riksdagen ställt till Kongl. Maj:ts disposition ett särskildt anslag af En million etthundratusen Riksdaler, med rättighet för Kongl. Maj:t att utaf detta särskilda anslag, i mån af behof, till berörde jernvägsanläggning anvisa nödiga medel, att utan återbetalningsskyldighet med en tredjedel årligen utgå till det bolag, som förband sig att, med det byggnadssätt som Kongl. Maj:t fann för godt bestämma, anlägga berörda jernväg med 4,83 fots spårvidd; och har hela anslagsbeloppet blifvit af Kongl. Maj:t disponeradt, att med en tredjedel under hvarterdera af åren 1872, 1873 och 1874 utbetalas till förenämnda bolag, hvilket under sistlidet år utbekommit första tredjedelen med 366,666 R:dr 66 öre.

Bil. C.

Under föregående riksdagar på Riksgälds-kontoret anvisade och före den 1 Januari 1873 icke utbetalda anslags- och lånesummor.

			Riksmünt.	Summa Riksmünt.
A) Anslag:				
a) Beviljade under 1856—1858 års riksdag:				
4	4	1	För beskattningsväsendets förenkling samt de nya jordeböckernas afslutande och granskning . . .	1,170 2
5	1	2	För fortsatt utgifning af arbetet "Svenskt diplomatarium"	2,456 25
"	2	3	Till löneförbättring åt lärare vid stadspedagogier och läraren vid pedagogien i Avesta samt till stads-pedagogiernas utvidgning	1,594 50
				5,220 77
b) Beviljade under 1859—1860 års riksdag:				
6	"	4	För verkställigheten af den beslutade förenklingen af beskattningsväsendet samt de nya jordeböckernas afslutande och granskning	163 4
7	"	5	Till befordrande af äldre, i Riksarkivet och andra allmänna eller enskilda samlingar befintliga, för Sveriges historia och offentliga förhållanden viktiga skrifter och handlingars utgifning	6,900 1
				7,063 5
c) Beviljade under 1862—1863 års riksdag:				
8	"	6	Till understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbotens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals,	
			Transport	—
				12,283 82

					Riksmünt.		Summa Riksmünt.	
§ och mom. i 1872 års reglemente.	§ och mom. i 1873 års reglemente.							
				Transport	—	—	12,283	82
				och Jösse härader af Wermlands län, som afse att förminska frostländigheten	796	70		
8	3	4	7	Till vårdandet och förökandet af Kamereraren Carl Sandbergs samlingar	500	—		
"	4	"	8	" fortsatt utskrifning af riksregistraturet	2,000	—		
"	5	"	9	" nationalmusei-byggnadens inredning jemte an- dra i sammanhang dermed erforderliga kostnader	24,426	59		
9		"	10	För utarbetande och utgifning genom trycket af en teknisk-ekonomisk beskrifning öfver Statens jernvägsbyggnader (förslagsanslag)	15,000	—	42,723	29
				d) Beviljade under 1865—1866 års riksdag:				
10	1	"	11	Till understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbot- tens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks härader i Wermlands län, som afse att förminska frostländigheten	2,200	—		
10	2	"	12	För fortsättning och vårdande af Kamereraren C. Sandbergs historiska och kamerala samlingar . .	500	—		
11		8		Till utvidgande af elementarläroverksbyggnaden i Christianstad	10,000	—	12,700	—
				e) Beviljade vid 1867 års riksdag:				
13	1	4	13	Till uppförande af ny arkivbyggnad för Göta Hofrätt och ombyggande af den hofrättshusets tomt omgifvande kaj	3,152	—		
13	2	"	14	" anläggning af nya samt förbättring eller om- läggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	5,667	—		
13	3	"	15	" understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbot-				
				Transport	8,819	—	67,707	11

			§ och mom. i 1873 års reglemente.		§ och mom. i 1872 års reglemente.		Riksmynd.		Summa Riksmynd.
							Transport	8,819 —	67,707 11
							tens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks härader i Wermlands län, som företrädesvis afse att förminska frostländig- heten	11,330 —	
13	4	4	16				Till löneförbättring utöfver minimilönen åt exami- nerade folkskolelärare	493 —	
13	5	„	17				„ undervisning i trädgårdsskötsel vid folkskole- lärare-seminarierna	162 13	20,804 13
f) Beviljade vid 1868 års riksdag:									
15	1	„	18				Till anläggning af nya samt förbättring eller om- läggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	3,400 —	
15	2	„	19				„ understödjande af mindre hamn- och brobygg- nader samt upprepning af åar och farleder . .	2,000 —	
15	3	„	20				„ understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbot- tens Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks härader i Wermlands län, som företrädesvis afse att förminska frostländig- heten	16,716 —	22,116 —
g) Beviljade vid 1869 års riksdag:									
17	1	„	21				Till anläggning af nya samt förbättring eller om- läggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	2,980 —	
17	3	„	22				„ understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbot- tens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och		
Transport								2,980 —	110,627 24

				Riksmünt.	Summa. Riksmünt.
			Transport	2,980	110,627 24
			Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks härader i Wermlands län, som företrädesvis afse att förminska frostländig- heten	15,250	
20	4	23	Till undersökningskostnader för jernvägsanlägg- ningar	15,894 23	34,124 23
h) Beviljade vid 1870 års riksdag:					
21	1	" 24	Till anläggning af nya samt förbättring eller om- läggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	12,625	
21	2	" 25	" väganläggning mellan Åsele och Wilhelmina kyrkoby i Westerbottens län	5,000	
21	3	" 26	" understödjande af mindre hamn- och brobygg- nader samt upprepning af åar och farleder . .	8,900	
21	4	" 27	" understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Wester- bottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryks- dals, Jösse och Nordmarks härader i Wermlands län, som företrädesvis afse att förminska frost- ländigheten	28,160	54,685
i) Beviljade vid 1871 års riksdag:					
24	1	" 28	Till anläggning af nya samt förbättring eller om- läggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	90,800	
24	3	" 29	" understödjande af mindre hamn- och brobygg- nader samt upprepning af åar och farleder . .	10,000	
Transport				100,800	199,436 47

	§ och mom. i 1872 års reglemente.	§ och mom. i 1873 års reglemente.				Riksmünt.		Summa Riksmünt.	
					Transport	100,800	—	199,436	47
24	5	4	30		Till understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län, samt Elf-dals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks härader i Wermlands län, som företrädesvis afse att förminska frostländigheten	40,000	—		
27		10			„ jernvägs anläggande mellan Wexiö och Carlskrona, 1,100,000 R:dr, deraf återstå för år 1874	366,666	67	507,466	67
k) Beviljade vid 1872 års riksdag:									
35		4	31		Till befrämjande af tillgodogörandet af fosforförande lager (förslagsanslag)	2,000	—		
36	1	4	32		„ anläggning af nya samt förbättring eller om-läggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	150,000	—		
„	2	4	33		„ väganläggning mellan Lycksele och Wilhelmina kyrkobyar i Westerbottens län, 106,700 R:dr, deraf under år 1873	20,000	—		
„	3	4	34		För anläggning af väg från Kangis eller Gyljens bruk i Öfver-Kalix socken af Norrbottens län till den punkt, der vägen från Skröfven till Gellivare kyrkoplats vidtager, 61,330 R:dr, deraf för år 1873	11,330	—		
„	4	4	35		„ väganläggning mellan Norsjö och Malå kyrkobyar i Westerbottens län 50,000 R:dr, deraf för år 1873	15,000	—		
					Transport	198,330	—	706,903	14

	§ och mom. i 1872 års reglemente.	§ och mom. i 1873 års reglemente.				Riksmynt.	Summa Riksmynt.	
					Transport	198,330 —	706,903	14
36	5	4	36	För väganläggning mellan Åsele och Dorothea kyrkoby i Westerbottens län 40,600 R:dr, deraf för år 1873		20,000 —		
"	6	4	37	Till understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprepning af åar och farleder . .		20,000 —		
"	7	4	38	För tillökning af vågbrytaren utanför Wisby hamn (130,000 R:dr), deraf för år 1873		50,000 —		
"	8	4	39	Till understödjande af sådana myrutedikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks härad i Wermland, som företrädesvis afse att förminska frostländigheten		60,000 —		
37		4	40	" undersökning af vattendragen i Norrbottens län		15,000 —		
40		4	41	" återlösande af Wisby f. d. kronokalkugn . . .		60,000 —		
41		4	42	" understöd för mindre undervisningsanstalter för döfstumma barn		1,000 —	424,330	—
Summa anslag							1,131,233	14

				Riksmünt.	Summa Riksmünt.
B) Lån:					
a) <i>beviljad under 1865—1866 års riksdag:</i>					
11	—	8	—	Till utvidgande af elementarläroverksbyggnaden i Christianstad	10,000 —
b) <i>beviljad vid 1870 års riksdag:</i>					
21	5	5	1	För befrämjande af utdikning och aftappning af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag inom rikets mellersta och södra län . .	24,400 —
c) <i>beviljade vid 1871 års riksdag:</i>					
24	6	5	2	För befrämjande af utdikning och aftappning af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag inom rikets mellersta och södra län	8,750 —
26	—	9	—	Till låneunderstöd för euskilda jernvägar 10,000,000 R:dr, deraf under år 1872 lyftats 1,265,666: 66	8,734,333 34
					8,743,083 34
d) <i>beviljad vid 1872 års riksdag:</i>					
36	9	5	3	För befrämjande af utdikning och aftappning af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag inom rikets mellersta och södra län . .	100,000 —
Summa lån					8,877,483 34